

- 82 færum eða vinnuaðferðum, sem létta vinnu við landbúnaðarframleiðsluna. Í fyrir-
8. júní rúmi skal sitja að verðlauna bændur, sem með löngu ævistarfi hafa verið frábærir brautryðjendur, varðandi einhverja þætti íslensks landbúnaðar.

5. gr.

Stjórn Búnaðarfélags Íslands hefur ein tillögurétt um verðlaunaveitingar úr sjóðnum. Skulu tillögurnar lagðar fyrir búnaðarþing, sem samþykkir þær eða hafnar þeim. Stjórn búnaðarfélagsins er skylt að afla sér sem beztra upplýsinga um hæfni þeirra manna, sem hún gerir tillögur um að verðlaun fái. Skulu allar athuganir og skýrslur þar um leggjast fyrir búnaðarþing, ásamt tillögum stjórnarinnar. Skylt er að fá umsögn þess búnaðarsambands, þar sem viðkomandi er búsettur.

Verðlaunaveitingar úr sjóðnum skulu ekki auglýstar til umsóknar, og eru þeir, sem sjálfir sækja, á engan hátt rétt hærrí, til þess að hljóta verðlaun, en aðrir.

6. gr.

Aldrei skulu veitt lægri verðlaun en 1500 krónur. Hverri verðlaunaupphæð skal fylgja skrautritað ávarp. — Nú eru verðlaun ekki veitt eitt ár eða fleiri og skal þá geyma það fé, sem heimilt er að verja til verðlauna, þar til næst að verðlaunauthlutun fer fram.

7. gr.

Stjórn Búnaðarfélags Íslands annast stjórn sjóðsins. Skal hún láta færa bók yfir eignir sjóðsins svo og ársreikning hans, er endurskoðist með reikningum Búnaðarfélags Íslands. Þar skal og færa skýrslur um allar verðlaunaveitingar úr sjóðnum og annað, er varðar starfrækslu hans.

8. gr.

Skipulagsskrá þessari verður aðeins breytt á búnaðarþingi, enda samþykki þeir fjórðu allra búnaðarþingsmanna breytingarnar.

9. gr.

Leita skal staðfestingar ríkisstjóra á skipulagsskrá þessari, og skal hún birt í B-deild Stjórnartíðindanna.

83

11. júní

BYGGINGASAMÞYKKT

fyrir Selfoskaupún.

I. KAFLI

Verksvið samþykktar og stjórn byggingarmála.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir Selfoskaupún innan þess svæðis, er skipulagsuppdráttur nær yfir. Þó getur ráðuneytið veitt undanþágu frá ákvæðum hennar, þegar byggingarnefnd og hreppsnefnd mæla með því.

2. gr.

Samþykktin tekur til allra nýrra bygginga, sem ekki eru fullgerðar, þegar hún öðlast gildi. Þó verður ekki krafist breytinga á því, sem þegar hefur verið gert. Enn fremur nær samþykktin til höfuðbreytinga á eldri byggingum, svo og til minni breytinga, ef við verður komið án verulegs kostnaðarauka eða röskunar.

Byggingarnefnd úrskurðar í hvert skipti, hverjar aðgerðir skulu teljast höfuð- 83
breytingar.

11. júní

3. gr.

Stjórn byggingarmála er í höndum hreppsnefndar. Hún getur synjað um byggingarleyfi, sem byggingarnefnd hefur samþykkt, enda sé það gert áður en mánuður er liðinn frá því að byggingarnefnd gerði tillögu sína (sbr. 48. gr. 5.). Hreppsnefnd getur ekki veitt byggingarleyfi án samþykkis byggingarnefndar.

Hreppsnefnd getur gefið byggingarnefnd umboð til þess að veita byggingarleyfi án þess að borið sé undir hreppsnefnd.

Byggingarnefnd gerir tillögu um öll byggingarleyfi og hefur umsjón þess, að byggingarsamþykktinni sé fylgt.

Ef lóðarleigjanda, lóðareigjanda eða húseigjanda þykir rétti sínum hallað með úrskurði hreppsnefndar, eða byggingarnefndar, getur hann skotið honum til ráðuneytisins.

4. gr.

1. Í byggingarnefnd eiga sæti: Hreppsnefndaroddviti, er sé formaður, og fjórir atkvæðisbærir hreppsþúar, er hreppsnefnd kýs. Kjörtími byggingarnefndar sé hinn sami og hreppsnefndar.
2. Nefndin velur sér ritara og heldur sérstaka gerðabók yfir athafnir sínar og ályktanir. Undirskrifa allir viðstaddir nefndarmenn hana í hver fundarlok.
3. Nú er ágreiningur meðal nefndarmanna og atkvæði jöfn, og ræður þá atkvæði formanns úrslitum. Heimilt er hverjum nefndarmanni, sem ekki er samþykktur ályktun meiri hluta, að láta bóka ágreiningsatkvæði sitt.
4. Gerðabók skal fylgja glögg skrá eða registur svo gert, að greiðlega megi finna allar ákvarðanir nefndarinnar um hverja einstaka eign, er til hennar tekur.
5. Enn fremur skal nefndin halda lóðabók, dagbók yfir öll bréf og bréfabók.
6. Byggingarnefndarfundur er lögmetur, ef minnst þrjú nefndarmenn sitja hann.
7. Hreppsnefnd skal skipa byggingarfulltrúa og setja honum erindisbréf með ráði byggingarnefndar. Hann skal vera vanur húsasmiður eða á annan hátt fengin vissa fyrir, að hann sé starfinu vaxinn. Í erindisbréfinu má ákveða hæfilega þóknun fyrir þau störf, sem hann leysir af hendi, sem eftirlitsmaður með byggingamálum í þarfir einstakra manna eftir beiðni þeirra. Þessi gjöld, svo og gjöld fyrir byggingarleyfi, skulu hafa lögtaksrétt og renna í sveitarsjóð, en byggingarfulltrúi skal hafa þóknun fyrir starf sitt úr sveitarsjóði. Byggingarfulltrúi skal hafa á hendi framkvæmd byggingarmála og eftirlit samkvæmt fyrirmælum byggingarnefndar.
8. Nefndin getur gefið byggingarfulltrúa umboð til að veita upp á sitt eindæmi ýms smávægileg byggingarleyfi, eftir því, sem nefndin kveður nánar á um. Skal byggingarfulltrúi rita úrskurð sinn á umsóknarskjalið og leggja málið svo fyrir byggingarnefnd á næsta fundi hennar.
9. Skytt er byggingarfulltrúa að sækja fundi byggingarnefndar, þótt eigi sé hann í nefndinni og hafi því eigi atkvæðisrétt á fundum hennar, en hins vegar á hann þar tillögurétt.
10. Byggingarnefnd getur heimilað þeim, sem hefur hagsmuna að gæta, að koma á fund nefndarinnar og skýra ástæður sínar.
11. Byggingarnefnd leitar aðstoðar sérfræðinga í þeim málum, er hana varðar, en brestur sérþekkingu á.
12. Fundir byggingarnefndar séu haldnir þegar ástæða þykir til, samkv. boði oddvita.
13. Byggingarnefnd skal sjá um, að farið sé eftir samþykktum byggingar- og hrepps-

83
11. júní

nefndar um allt er snertir skipulag staðarins, en sé breytinga óskað á skipulaginu, skal farið eftir ákvæðum í gildandi skipulagslögum.

5. gr.

Samkvæmt lögum nr. 55 27. júní 1921, ásamt viðaukalögum nr. 27 15. júní 1926, um skipulag kauptúna og sjávarþorpa, verður gerður skipulagsuppdráttur af kauptúninu, og fer um skipulag þess samkvæmt ákvæðum þeirra laga og uppdráttum, sem gerðir hafa verið samkvæmt þeim.

Á svæði því, sem skipulagsuppdráttur nær yfir, skal öllum byggingum hagað í samræmi við hann.

II. KAFLI

Ákvæði um húsagerð.

Húsalínur.

6. gr.

Þar sem húsalína er ákveðin, skal að minnsta kosti ein hæð af framhlið hússins fylgja henni.

Framskot og innskot getur byggingarnefnd leyft, ef æskilegt er vegna húsnæðisins.

Lóðagirðingar.

7. gr.

Byggingarnefnd getur krafizt þess, að komið sé upp og haldið við sæmilegri girðingu um lóðir og óbyggð lönd þeim megin, er að götu veit, eða vegi innan þess svæðis, sem samþykkt þessi nær til.

Nefndin ákveður hvar og hvernig girðingar skulu vera.

Gaddavirsgirðingar má hvergi nota fram með götu eða vegi, og ber að nema í hurtu þær gaddavirsgirðingar, er nú eru, og setja aðrar í staðinn, er byggingarnefnd samþykkir, innan eins árs frá þeim degi, er samþykkt þessi gengur í gildi.

Hornsneiðingar.

8. gr.

Byggingarnefnd getur krafizt þess, ef henni þykir nauðsynlegt vegna umferðar, að hús, sem reist eru á götuhornum og mynda hvassara horn en 135° við götu, veg eða torg, verði sniðin á horni. Sniðið sé eigi minna en 2.00 metrar, og myndi jafnstórt horn við báðar hliðar, er að liggja. Horn má og gera bungumyndað, ef bungan á miðju nær ekki lengra fram úr fyrrgreindum sniðfleti en 0.50 metra.

Byggingarnefnd getur einnig veitt leyfi til, að hornsneiðing sé með öðru sniði en fyrir er greint, ef það er álitnið æskilegt vegna húsnæðisins.

Framskot.

9. gr.

Grunnbrún („Sökkulband“) má ekki ná lengra en 0.15 metra út í götu.

Framskot bæði opin og lokuð, má gera út úr framhlið húss, ef æskilegt er talið vegna sniðsins.

Ef húsalína og götulína fara saman, má ekki leyfa önnur framskot, sem byggð eru frá grundvelli, en súlur og undirstöðupalla, og mega þau eigi án leyfis byggingarnefndar ná lengra en 0.50 metra út frá vegg. Ef hús stendur innan götulinu, má fram-

skotið vera stærra, en þó má það eigi ná lengra fram frá húshlið en nemi helmingi 83 hilsins milli húshliðar og götulinu. Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæði 11. júní þessu, ef sérstakar ástæður mæla með.

Veggsvaflir og framskotsgluggar mega ekki ná lengra út frá húshlið en 0,80 metra, og eigi má skemmra vera frá stétt eða stíg upp undir slík framskot en 3.00 metrar. Standi hús innan húsalínu, fellur ákvæði þetta burtu.

Samanlögð breidd framskota má ekki fara fram úr þriðjungi af lengd húshliðar þeirrar, sem þau eru á, og ekki nær nággranna en $1\frac{1}{2}$ sinnum dýpt þeirra.

Framskot mega ekki vera úr eldfimara efni en húsið, sem þau eru á. Þó getur byggingarnefnd leyft, með sérstökum skilyrðum, ef æskilegt er vegna hússniðsins, framskot, sem ekki fullnægja þessu skilyrði.

Gólf í öllum framskotum skulu vera þétt og vatni veitt frá þeim í rennu, sem frá þökum.

Án leyfis byggingarnefndar mega veggbrúnir eða nokkur hluti þeirra hvergi ná lengra en 0.80 metra út frá ytri brún veggjar.

Inngöngurið og birtugrófir.

10. gr.

Inngöngurið mega ná allt að 0.50 metra út í götu. Ef gangstétt er mjó, getur byggingarnefnd leyft eitt þrep, allt að 0.30 metra breitt. Nema skal hornin af neðsta þrepi á inngönguriði, er nær út í götu. Hurð eða hlið á girðingu, má aldrei opnast út á götu eða gangstétt.

Byggingarnefnd getur heimilað fleiri þrep, ef sérstakar ástæður mæla með því, t. d. ef ný inngöngurið eru sett við gömul hús.

Inngöngurið í kjallara má ekki setja nema með leyfi byggingarnefndar, og mega þau ekki ná lengra út í götu en fyrr er sagt um inngöngurið. Um þau skal svo búið, að umferð stafi ekki hætta af.

Birtugrófir má setja fram með hlið húsa, og mega ekki ná lengra út á gangstétt en 0.60 metra. Yfir þær skal setja stéttargler eða málmgrind jafnháa gangstéttinni og nægilega sterka, og skal op milli teina eigi stærra en 0.03 metra. Að öðrum kosti skal setja málmhandrið kringum birtugrófina ekki lægra en 0.75 metra, og svo gert, að börn geti ekki dottið í hana.

Handrið, stólpar o. fl.

11. gr.

Handrið, stólpa o. þ. h. má ekki setja í götur eða gangstétt, nema með leyfi byggingarnefndar.

Um hæð húsa.

12. gr.

1. Ef hæð húsa er ekki ákveðin á skipulagsupprætti, skal vegg hæð húsa hvergi meiri vera en hálf götubreidd milli húsalína. Þó má hæðin aldrei fara fram úr 10.00 metrum á steinhúsum, en 8.00 metrum á timburhúsum, nema leyfi ráðuneytisins komi til.

Ef götu hallar fram með húsi, skal tekin meðalhæðin. Hæð húsa á gatnamótum má, ef göturnar eru misbreiðar, miða við breiðari götuna, einnig á þeirri hlið, er veit að mjórri götunni, en þó eigi lengra frá horni (skurðpunkti húsalínanna) en framhlið hússins er með breiðari götunni.

2. Vegg hæð húsa mælist frá gangstétt eða götu upp í skurðlínu þaks og veggflatar að utan. Ef húsið stendur ekki við götu, skal miða hæðina við beina línu milli

83
11. júní

jaðra þeirra gatna, sem næst liggja húsinu á báðar hliðar, svo fremi ekki eru miklar mishæðir á jarðvegi. Séu mishæðir miklar, skal vegg hæð miðuð við jarðveginn umhverfis húsið.

Standi hús við opið svæði, ákveður byggingarnefnd, við hvaða stað vegg-hæðin skuli miðuð.

Ef byggingarnefnd álitur æskilegt vegna útlits, að veggbrún haldi áfram í sömu hæð, getur hún veitt undanþágu frá ákvæði greinar þessarar um vegg-hæðina fyrir einstakt hús eða hluta af því.

3. Byggingarnefnd getur veitt leyfi til að byggja turna, kvisti, gafla og þess konar til skrauts. Þó má ekki samanlögð breidd slíkra útbygginga nema meiru en $\frac{2}{3}$ hlutum af lengd þeirrar húshliðar, sem þær eru á.

Gluggakvistir mega ekki vera nær nágrannamörkum en breidd þeirra nemur eða hæð, þó ekki nær en 1.50 metra. Að öðrum kosti sé eldvarnarveggur á kvistinum á þann veg, er veit að nágrannalóð. Stórir kvistir mega ekki vera nær lóð-armörkum en 3.15 metra, nema eldvarnarveggur sé á þeirri hlið kvistsins, er veit að nágrannahúsi.

Þakhalli.

13. gr.

Rishalli á þökum þeirra húsa, sem byggð eru með þeirri vegg-hæð, sem frekast er leyfð (sbr. 12. gr.), má ekki vera meiri en nemi 45° horni við láréttan flöt.

Á húsum þeim, sem eru vegg-lægri en fyrr er nefnt, má þakhalli og lögun vera á hvern þann hátt sem er, ef útlit að öðru leyti óprýðir hvorki húsið eða nágrannahúsin. Þó má enginn hluti þaksins ná lengra út frá vegg en 0.80 metra.

Byggingarnefnd getur þó ákveðið þakhalla eftir því, sem bezt þykir fara við svip götunnar eða nauðsyn þykir af öðrum ástæðum.

Íbúðarhæðir.

14. gr.

Í húsum úr steini eða steinsteypu má vera íbúð á tveimur hæðum, og auk þess í kjallara (sbr. 33. gr.) og þakhæð, ef ekki mæla aðrar ástæður á móti. Gólf í þakhæð má ekki liggja fyrir ofan skurðlínu þaks og veggflatar og ekki meira en 1.25 metra fyrir neðan hana.

Í timburhúsum má íbúð vera á tveimur hæðum, og auk þess í kjallara (sbr. 33. gr.) eða þakhæð. Sömu ákvæði gilda um gólf í þakhæð og í steinhúsum.

Óbyggð lóð og aðgangur að bakhúsum.

15. gr.

Ef ekki er sýnt á skipulagsuppdrætti hlutfallið milli lóða og bygginga, er á þeim eru reistar, skulu eftirfarandi ákvæði gilda:

1. Hverju íbúðarhúsi skal fylgja óbyggð lóð, eigi minni en sjálft hússtæðið. Jafnframt skal þess gætt, að ákvæði 11. gr. skipulagslaganna um fjarlægð milli húshliða sé fullnægt.

Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessum:

- a. Þegar lóð skerðist að nokkrum mun við götubreikkun.
- b. Ef um lóð er að ræða, sem áður er byggt á og liggur að tveimur götum eða nær ekki lengra inn frá húslínu en 15.00 metra.
- c. Í bæjarhverfum, sem byggð eru að mestu eða öllu, ef brýnar ástæður mæla með því, þó því aðeins, að íbúðarherbergi fái nægilega birtu.

2. Bakhliðar húsa mega ekki hærra vera en tekið er fram í 12. gr. um götuhliðar, þó 83
getur byggingarnefnd leyft, ef hússtaðið hallast, að veggbrún götuhliðar haldi lá- 11. júní
rétttri stefnu fyrir gafla og bakhlið, ef hæðarmunur götuhliðar og bakhliðar fer
ekki fram úr 2.50 metrum.
3. Óþrifalega, óreglulega og þrönga stiga yfir lóðir getur byggingarnefnd bannað.
4. Hreppsnefnd getur ákveðið, að óbyggða lóðin skuli vera minni en fyrr er sagt, í
þeim kaптúnshlutum, þar sem eingöngu eru reist verzlunarhús, geymsluhús eða
verksmiðjur.
5. Ekki má gera þak yfir óbyggða lóð nema með leyfi byggingarnefndar.
6. Að bakhúsum og hliðarhúsum skal vera greiður gangur frá götu, eigi mjórri en
2.00 metrar. Séu fleiri bakgarðar á sömu lóð, skal að hverjum vera aðgangur sem
fyrr segir, nema þeir að öðru leyti séu í jafngreiðu sambandi hver við annan.
7. Á óbyggða lóð, sem fylgja á húsi, má byggingarnefnd leyfa að byggja garðhús,
gróðurhús, skýli fyrir bifreiðar, reiðhjól, barnakerrur o. fl. Byggingarnefnd
ákveður stærð þessara bygginga í hverju einstöku tilfelli, þannig, að tilskilin
óbyggð lóð verði eftir til afnota íbúðunum.

Fjarlægð frá glugga að næsta húsi.

16. gr.

1. Á aðalsólarhlið húsa skal fjarlægð frá glugga í íbúðarherbergjum, skrifstofum,
vinnustofum eða eldhúsi að næsta húsi andspænis nema að jafnaði að minnsta
kosti tvöfaldri vegg hæð þess húss fyrir ofan gólfhæð herbergisins, er um ræðir
(sbr. 11. gr. c. skipulagslaganna). Ef næsta hús andspænis sólarhlið snýr gafla
að, skal vegg hæð þess talin upp í mitt ris.

Ekki má setja glugga nær lóðarmörkum nágretta en 4.00 metra.

2. Gæta ber þess, ef gömul hús eru hækkuð, að fullnægt verði ákvæðinu í 1. lið.

Ekki má skipta lóð eða húseign, nema hver hluti fullnægi ákvæðum byggingar-
samþykktarinnar, enda komi til samþykki byggingarnefndar. Samþykki nefndarinnar
þarf einnig til að breyta lóðarmörkum vegna skipulags eða hentugra fyrirkomu-
lags húsa á lóðum, sem liggja saman.

Sameiginleg óbyggð lóð.

17. gr.

Byggingarnefnd getur krafizt þess, að mjög óregluleg lóðamörk milli nágretta-
húsa séu jöfnuð, svo að hverju húsi fylgi sæmilega heilleg lóð.

Lóðareigendum ber að jafna á milli sín verðbreytingu þeirri, er þessi nýja lóðar-
skipting kann að hafa í för með sér. Ef samkomulag næst ekki, skera dómkvaddir
menn úr deilumálum.

Skólpveita.

18. gr.

Ef skólpveita er í götu (sjá vatnalög nr. 15 20. júní 1923), er öllum þeim, er við
götuna búa, skylt að leggja fullnægjandi skólpveitu, frá húsi sínu í götuveituna, á sinn
kostnað.

Undanþágu frá ákvæði þessu getur hreppsnefnd veitt, ef byggingarnefnd álitur
kostnaðinn við veituna óhæfilega háan, eða skólpinu er veitt í lagarhelda safnþró á
lóðinni.

Ekki má veita skólp inn á annars manns lóð án hans samþykkis. Þó má leggja
skólpveitu í lokræsi gegnum annars manns lóð, ef byggingarnefnd telur það nauð-

83 synlegt. Allan skaða, sem stafa kann af lagningu veitunnar, er húseigandi skyldur að 11. júní bæta.

Skólpveita skal vera algerlega þétt og þannig gerð, að ekki stafi óheilmæmi frá henni. Á hana skulu settir vatnslásar og annað, sem með þarf, svo ekki komi óloft frá holræsínu.

Sambygging.

19. gr.

Í sambyggðum húsaröðum skulu öll hús byggð að lóðamörkum, nema skipulagsuppráttur sýni annað.

Byggingarnefnd getur bannað, að hús séu sambyggð með lágum millibyggingum.

Undirstöður.

20. gr.

Grafa skal undirstöður útveggja og burðarveggja innan húss niður á fastan jarðveg og ekki grynri en 1.00—1.50 metra í jörð niður, eftir ákvörðun byggingarnefndar, þar sem föst klöpp er ekki ofar.

Ef hús er reist fast að nágrannalóð, skal grafa undirstöður eldvarnarveggs og 1 metra af hliðarveggjum, er frá honum liggja, niður fyrir væntanlega kjallaradýpt nágrannahúss.

Aðrar undirstöður grafist niður eftir þörfum. Undirstöður íbúðarhúsa og allra húsa, sem tvílyft eru, skal hlaða úr grjóti og leggja í steinlím eða gera þær úr steinsteypu. Undirstöður steinhúsa skal gera þannig frá föstum jarðvegi, en undirstöður timburhúsa má gera úr lausagrjóti, þó ekki hærra upp en svo, að ekki sé grynna á lausagrjótið en 0.70 metra.

Undirstöður úr lausagrjóti einu getur byggingarnefnd leyft undir litlum og lágum timburhúsum, eða þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi og næg trygging fyrir að óhult sé.

Varnarlög.

21. gr.

Rakavarnarlag skal leggja í undirstöður allra húsa, nema litilla geymsluhúsa. Þar, sem kjallari er gerður, skulu lögin vera tvö. Skal hið neðra lagt í alla kjallara-veggi 5 sentimetrum fyrir neðan yfirborð kjallaragólfs, en hið efra í alla útveggi 10—20 sentimetra fyrir ofan jarðflöt eða fyrirhugaða hæð hans. Skulu útveggir jarðbikaðir utan á milli laganna eða á annan hátt varðir jarðraka.

Þar, sem íbúð er í kjallara með steypugólfi eða steypugólf í kjallaraalusum íbúðarhúsum, skulu vera örugg rakavarnarlög í gólfínu.

Þar, sem ekki er kjallari, nægir eitt rakavarnarlag, og má það koma ofan á undirstöður, en ávallt neðar en allir gólfviðir. Ef gólf er úr timbri og ekki nægilega varið jarðraka, skal vera minnst 0.40 metra autt bil frá jarðlagi upp að gólfi, og á múrunum vera loftop, minnst eitt á tveimur andstæðum veggjum.

Rakavarnarlög skulu gerð úr sementi og sandi til helminga og sé að þykkt 1—2 sentimetrar eftir staðháttum, og jarðbikað að ofan, þegar steypa er orðin þurr. Í stað jarðbiks má nota þakhellur lagðar í sement eða annað vatnshelt efni, sem byggingarnefnd samþykkir.

Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, ef um „skúta“ eða litil útihús er að ræða.

Eldvarnarveggir.

83

11. júní

22. gr.

1. Eldvarnarvegg má ekki gera að jafnaði nema þar, sem ákveðið er að reisa sambyggð hús, þannig að byggt verði að honum síðar.
2. Alla útveggi, sem eru nær nágrannalóð en 3.15 metra, skal gera sem eldvarnarveggi.
3. Við hús, sem nú stendur nær nágrannalóð en 3.15 metra, skal gera eldvarnarvegg, þegar höfuðaðgerð fer fram á því.
4. Eldvarnarveggi skal gera úr steinsteypu eða grjóti lögðu í sementsblöndu. Þeir skulu ná 0.16 metra upp fyrir þak, eða fast upp að yzta lagi á þaki (bárujárni, hellum o. þ. h., sjá 11. lið þessarar gr.), og mega hvergi þynnri vera en 0.20 metra, en að öðru leyti ákveður byggingarnefnd þykkt þeirra í hvert skipti. Á þeim mega hvorki vera gluggar né önnur op.
5. Eldvarnarveggur getur verið sameiginlegur fyrir tvö hús, ef hann er áfastur við bæði húsin og tekur 0.16 metra upp fyrir þak hærra hússins.
6. Þak má ekki hallast að eldvarnarvegg nema með sérstöku leyfi byggingarnefndar, enda segi hún fyrir um umbúnaðinn.
7. Timburveggur eða innri brún reykháfs má ekki koma nær úthlið eldvarnarveggs en að 0.23 metrar séu fyrir utan. Langbönd til að festa þakið með má þó steypa í vegginn.
8. Sementsdraga ber eldvarnarveggi, er ekki verður byggt upp að um langan tíma, að dómi byggingarnefndar, og ef útlit er fyrir, að eldvarnarveggur standi þannig um ófyrirsjáanlega langan tíma, ber að ganga svo frá honum, að útlit hans verði ekki lakara en útveggja úr steini.
9. Ef tvö hús eru saman um einn eldvarnarvegg, skal þinglesin skuldbinding um, að hvorugur eigandi geti rifið vegginn meðan annað hvort húsið stendur.
10. Eldvarnarveggir skulu, ef um timburhús er að ræða, bundnir við grind og þakviði, á þann hátt, er byggingarnefnd tekur gilt.
11. Í sambyggðum húsaröðum, skal eldvarnarveggur vera í báða enda á hverju húsi, og skulu þeir alls staðar ná fast upp að yzlu húð þaksins (bárujárni, hellum o. þ. h.), en ekki þurfa þeir að ná upp fyrir þak þéttara en á 20.00 metra millibili.
12. Eldvarnarveggi má ekki gera úr holsteini, nema með sérstöku leyfi byggingarnefndar, og má samanlögð þykkt steypunnar aldrei minni vera en 0.18 metra.

Þök.

23. gr.

1. Sperrur og skammbitar mega ekki grennri vera en 10×10 sentimetrar ($4'' \times 4''$), þegar hafið er allt að 3.15 metrum. Hafið skal mælt á loftbita beint niður undan sperrum og skammbitum. Við hverja 0.32 metra, sem hafið vex, skulu þessir viðir vera 1.3 sentimetrum gildari á hvern veg. Nota má viði af öðrum gildleik en hér er tiltekið, ef samur er styrkleikinn.
Bilið á milli sperra, talið af miðju og á miðju, má vera allt að 1.25 metra, undir málm- og pappapök á timbursúð, en allt að 0.95 metra undir torf, hellu og steinþök.
2. Á sperrur skal leggja súð úr borðum, er ekki séu þynnri en $2\frac{1}{2}$ sentimetrar ($1''$), og þar yfir bárujárni ekki þynnra en 24 B. W. G., eða annað óeldfimt efni, sem byggingarnefnd tekur gilt. Sé súðin óplægð eða íbúð á þakhæð, skal setja þakpappa utan á hana undir járníð.

- 83 3. Gaflveggir úr steini eða steypu skulu bundnir járnakkerum í þakvið og studdir af þeim.
11. júní 4. Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæði þessarar greinar eða ívilnanir, þegar um útihús er að ræða.

Trébitar, trégólf og milligólf.

24. gr.

1. Trébitar í gólfum og loftum íbúðarherbergja skulu ekki strjálli en svo, að bilið á milli þeirra, mælt af miðju á miðju, sé að meðaltali ekki yfir 0.95 metra og hvergi meira en 1.05 metri.

Þar, sem milligólf er, skulu trébitar ekki grennri vera en 0.16 metrar (6") á hæð og 0.13 metra (5") á breidd, þegar bitahafið er allt að 3.15 metrar, og skal hæð þeirra vaxa um ekki minna en 2.5 sentimetra, og breidd um 1.3 sentimetra, fyrir hverja 0.63 metra, sem hafið er fram úr 3.15 metrum.

Þar, sem ekki er milligólf, mega bitar vera 1.3 sentimetrum grennri en hér er ákveðið.

- Nota má bita með öðrum gildleik en hér er ákveðið, ef styrkleikinn er samur eða meiri, þó má hlið bita ekki vera meiri en tvöföld breidd þeirra, nema því aðeins að bitarnir séu skorðaðir hver gegn öðrum með krossböndum milli efri og neðri brúnar á vixl. Bilið milli skorðanna ákveður byggingarnefnd í hvert sinn.
2. Séu húsveggir gerðir úr steini eða steypu, skal að minnsta kosti þriðji hver biti festur við veggina í báða enda með sterkum járnakkerum. Gaflveggir úr steini eða steypu skulu bundnir með járnakkerum á 3 metra bili inn í bitalög.
3. Timburgólf skal vera úr plægðum borðum, ekki þynnri en 3.2 sentimetra (1¼").

Í loftum má ekki nota striga eða pappa neðan á bita í staðinn fyrir þiljur.

- Í gólf og lofti íbúðarherbergja skal vera milligólf úr borðum, ekki þynnri en 2 sentimetra (¾"), er fest sé annað hvort á sterka lista, sem negldir eru á bitana, eða í mót í hlið þeirra, enda séu þeir þá að dómi byggingarnefndar þeim mun sterkari en að framan er ákveðið, sem til þess þarf. Ofan á borðin komi 5 sentimetra þykkt lag af deigulmó, móhelli, þurrum mó, steinsteypu eða öðru efni, sem ekki er lakara né veldur óheilnæmi eða fúa, og sé það þurrt áður en gólfborð eru lögð yfir. Sé gólftróðið úr efni, sem hætt er við að valdi ryki, skal leggja pappa undir tróðið. Í loftum milli íbúðarherbergja má í sömu íbúð, með samþykki byggingarnefndar, sleppa milligólfi. Að öðru leyti getur byggingarnefnd veitt ívilnanir um milligólf, þegar gild ástæða þykir til. Þar, sem milligólf er undanfellt, skal gólfíð vera tvöfalt, annaðhvort þiljað neðan á bita eða á milli þeirra, eða í þess stað sett annað jafngott lag, sem byggingarnefnd tekur gilt.
4. Þar, sem bitar ganga úr í steypu- eða steinveggi, skal bera á þá rakaverjandi efni.

Stigar.

25. gr.

Í öllum þeim húsum, sem reist eru úr eldfimu efni og eru yfir eina hæð, skal vera óhindraður aðgangur að tveimur stigum (aðalstiga og bakstiga), ef fjarlægð frá neðri brún á glugga að jörðu er yfir 5.00 metra.

Í húsum úr eldtraustu efni má hafa einn stiga, ef íbúðirnar, sem að honum liggja, eru ekki fleiri en 6, þar með taldar íbúðir í þakhæð.

Í húsum úr eldtraustu efni, sem að dómi byggingarnefndar eru aðallega notuð til verzlunarbúða, má hafa einn stiga, þó hærri sé en 2 hæðir. Ekki má hafa íbúð á lofthæð í slíkum húsum, nema milliveggir og þak sé gert eldtraust.

Frá herbergjum, sem notuð eru til íbúðar og hafa aðgang að einum stiga, má 83
fjarlægð frá stiga að herbergi ekki vera yfir 25 metrar.

11. júní

Greiður gangur skal vera úr hverri íbúð og öllum herbergjum hennar að stiga, eða báðum, ef tveir eru, án þess að þurfa að fara um nokkurt herbergi eða hluta annarrar íbúðar. Frá lögskipuðum stiga sé greiður útgangur, ekki þrengri en stiginn.

Undanfarandi ákvæði um stiga taka ekki til herbergja, sem um getur í 34. gr., ef byggingarnefnd viðurkennir annan aðgang fullnægjandi.

1. Stigar skulu vera í sérstökum lokuðum stigahúsum, sem hafa nægilega birtu og loft. Gluggar mega eingöngu vera á útveggjum eða yfir forstofu eða yfir ganghurð eða í hurðinni. Byggingarnefnd getur leyft glugga á veggjum aðliggjandi herbergja, ef þeir eru úr eldtraustu gleri.

Ef stigahúsið er úr steini eða steypu, skal setja glerið í múrgreypa járn-umgerð.

Stigi, sem tengir saman tvö herbergi í sömu íbúð, þarf ekki að vera í sérstöku stigahúsi.

Þak og gólf í eldtraustu stigahúsi skulu vera eldtraust, eða varin með eldtraustu efni. Í slíku stigahúsi má ekki gera skápa úr tré eða þiljur á veggjum, nema með sérstöku leyfi byggingarnefndar.

2. Allir tréstigar skulu hafa steinlímshúð aftan á baki og neðan á pöllum, eða eldvarðir á annan tryggilegan hátt.
3. Ef stigar eru hafðir hvor við hliðina á öðrum, skal vera heill veggur á milli þeirra, ekki þynnri en 0.32 metrar, og ekki minna en ein hurð skrálæst á leiðinni frá öðrum stiganum til hins í hverri íbúð. Veggir, sem stigar úr steini eða steypu eru hlaðnir eða steypfir í, þannig að veggurinn ber stigann, skulu svo þykkir sem sagt er í 35. gr., 3. c.
4. Aðalstigi má ekki mjórri vera en 0.80 metra og bakstigi ekki mjórri en 0.66 metra. Þó getur byggingarnefnd leyft, að í minni húsum sé aðalstigi 0.75 metra á breidd, ef íbúðarherbergi eru aðeins á tveimur hæðum (ekki þakhæð).
5. Á öllum stigum skulu vera handrið, um 0.70—0.80 metra há, með svo þéttum spölum, að ekki sé hætt á að barn falli niður milli þeirra.
6. Breidd stiga, sem um ræðir í samþykkt þessari, er gangbreidd milli veggjar og handriðs eða milli handriða, ef tvö eru.

Ef veggir eru beggja megin að stiga má ekki mjórri vera á milli þeirra en 0.80 metrar í smáum húsum og 1.00 metri í stærri húsum.

Ganghæð stiga má að jafnaði hvergi minni vera en 2.00 metrar, og skal hafa vidd stigagata eftir því. Þó getur byggingarnefnd leyft minni ganghæð í litlum húsum, ef nauðsyn þykir.

7. Stigar skulu vera svo gerðir, að hvert skref í þeim sé 0.60—0.65 metrar. Skref í stiga skal talið eitt framstig og tvö uppstig samanlögð. Framstig er þrepsbreidd lárétt milli brúna, mælt á ganglinu, er liggur í miðjum sigi og fylgir frammeið í jafnri fjarlægð, en þó ekki fjær ytri brún hans en 0.50 metra, þótt stiginn sé breiðari en 1.00 metri. Uppstig er hæðin af þrepi á þrep. Framstig í aðalstiga má ekki mjórri vera en 0.21 metra, nema með sérstöku leyfi byggingarnefndar, og bakstigum ekki mjórri en 0.17 metra.
8. Ef sérstakir örðugleikar eru á því að fullnægja ákvæðum þessarar greinar, getur byggingarnefnd veitt undanþágu frá einstökum ákvæðum, ef íbúunum stafar engin hætt af.
9. Ákvæði þessarar greinar ná ekki til herbergja þeirra, sem eigi eru notuð til íbúðar og ekki mikill umgangur um, t. d. vörugeymsluhús og skemmur, og ákveður þá byggingarnefnd í hvert sinn, hvernig stigum skuli hagað.

Eldtraustur umbúnaður.

26. gr.

Eldtraustur umbúnaður er það:

- a. að allir veggir, loft og gólf séu úr eldtraustu efni, eða klædd efni, er ráðuneytið telur eldtraust.
- Hurðir, veggþiljur, listar og gluggaumurðir mega vera úr tré;
- b. að allir stigar og stigagöng, og göng sem tengja íbúðir við stiga, götu, bakgarða eða akdyr, séu úr steini, steinsteypu eða öðru eldtraustu efni. Handrið og fóður á framstiga má vera úr tré;
- c. að stigagöng og göng að þeim séu ekki í beinu sambandi við búð, vörugeymslu eða verkstæði.

Gluggaop, hurðaop og önnur op í útveggjum.

27. gr.

Öll op í útveggjum skulu vera lokuð með hlera, grind, hurð eða glugga, nema byggingarnefnd veiti undanþágu frá því.

Hurðir eða gluggar, sem opnast út á opið svæði eða götu, mega eigi ná lengra fram en 0.30 metra út fyrir götulínu þegar opnað er. Þó nær þetta ekki til glugga, sem eru hærra frá götu en 2.10 metrar.

Á samkomuhúsum skulu vera nægilega margar og góðar útidyr. Allar hurðir í umferðardyrum skulu falla út og svo umbúnar, að umferð stafi enginn háski eða hindrun af.

Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæði þessarar greinar, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

Þakgluggar.

28. gr.

Byggingarnefnd getur krafizt þess, að á stórum húsum, tveggja hæða eða hærri, sé að minnsta kosti einn þakgluggi, sem má opna, að stærð ekki minni en 0.50×0.50 metrar. Bæði glugginn og karmurinn sé úr járn eða klætt eldtraustu efni.

Þakrennur.

29. gr.

Á öllum þeim húsum, sem framvegis eru reist innan þess svæðis, sem samþykkt þessi nær til, skal setja þakrennur með veggrennum svo löngum, að op þeirra sé í mesta lagi 0.16 metra fyrir ofan gangstétt eða götu, þar sem gangstétt er fast að húsi. Sé holræsi frá húsinu, skal þakvatni götumegin veitt í það neðanjarðar, nema byggingarnefnd geri aðra skipun.

Ef nauðsynlegt er, vegna umferðar eða viðhalds á götu, getur byggingarnefnd krafizt þess, að settar séu þak- og veggrennur á hús, sem reist eru áður en samþykkt þessi gengur í gildi.

Reykháfar og sóphurðir.

30. gr.

1. Allir reykháfar frá eldstæðum skulu vera úr eldtraustu efni og standa á eldtraustri undirstöðu á föstum jarðvegi, eða að öðrum kosti hvíla á eldtraustri múrhvelfingu eða palli milli tveggja steinveggja, en aldrei mega þeir standa á trébitum.

2. Loftrás má aldrei setja í reykháf, nema sérstakar ástæður komi til greina og leyfi byggingarnefndar sé fengið í hvert sinn. 83

3. Hliðar reykháfsins skulu að minnsta kosti vera 0.12 metrar á þykkt, og vídd hans að innanmáli eigi minni en 0.23 metrar á hvern veg eða að þvermáli. Þó má leyfa 0.18 metra vídd, ef eldstæði eru ekki fleiri en 3. 11. júní

4. Þar, sem reykháfur gengur gegnum bita og borð, sem lögð eru undir bita, skal hann vera járnklæddur hringinn í kring, og eins þar sem hann gengur í gegnum þak, og skal vera að minnsta kosti 0.17 metra bil milli þeirra hliða hans, sem inn snúa, og viðanna.

Þó má sleppa járnklæðning, ef bil er gert milli reykháfs og viðs, ekki minna en 0.23 metrar og skal þá múrað eða steipt milli reykháfs og viðs. Ekki má þilja reykháf utan né klæða hann borðum eða láta um hann veggfóður, sem límt er á lista. Byggingarnefnd getur aðeins leyft að láta einfalda fótlista og loftlista liggja utan um reykháfinn.

5. Reykháfur má hvergi hallast meira en 45° frá lóðréttri línu. Skal hann þá hvíla á múr eða tréskorðu, og vera múrað milli skorðu og reykháfs, svo innanmál hans sé ekki nær skorðunni en 0.23 metra. Reykháfur má ekki hallast fram yfir stiga. Hornin, sem myndast við beygjuna, skulu kringd.

6. Reykháfur skal ná að minnsta kosti 0.65 metra upp fyrir húsmæni, en komi hann upp úr þakhlíð, ákveður byggingarnefnd í hvert sinn hæðina, en sé þó ekki minni en 1.00 metri upp frá þaki.

7. Inn í 0.23 metra víðan reykháf má ekki setja reykþípur frá fleiri eldfærum en 8, og jafnan skal hafa járnkraga í reykháfum utan um hverja þípu, þannig gerðan, að þípan geti ekki ýtt inn í reykháfinn. Reykháfur sé þeim mun viðari, sem honum er ætlað að leiða reyk frá fleiri eldstæðum en hér er talið.

8. Innan húss má sérstæður reykháfur standa óstuddur á allt að 8 sinnum meiri hæð en breidd hans nemur minnst að utanmáli.

9. Ef svo mikill reykur á að fara um reykháf, að byggingarnefnd telji líklegt að óþægindi stafi af honum fyrir þá, er nærri búa, skal gera reykháfinn svo háan, sem byggingarnefnd ákveður. Ef byggingarnefnd álitur að hæð sú, er ákveðin hefur verið, nægi eigi framvegis, getur hún krafizt þess, að reykháfurinn sé svo gerður, að unnt sé að hækka hann síðar.

Ef reykháfur veldur óþægindum þeim, er nærri búa, er eigandinn skyldur að hækka reykháfinn, eftir skipun byggingarnefndar, án tillits til þess, hvenær reykháfurinn var gerður.

10. Á hverjum reykháf skulu vera nægilega mörg sópop, jafnvíð reykháfnum, og traust járnhurð fyrir í járnunggerð. Undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar getur byggingarnefnd leyft, ef sérstakar ástæður koma til greina og engin eldhætta stafar af.

Eldstæði, miðstöðvarupphitun og reykþípur.

31. gr.

1. Eldstæði má því aðeins setja í herbergi, að veggir séu þéttir (t. d. ekki rimla-veggir). Ef herbergið er lægra en 2.00 metrar, skal loft, gólf og veggir vera úr eldtraustu efni.

2. Ofna og eldavélar má ekki setja nær timburvegg en svo, að 0.21 metrar sé á milli.

3. Þípur frá ofnum og eldavélum mega ekki koma nær tré en svo, að 0.21 metrar sé á milli. Þær skulu liggja í reykháf, og mega ekki liggja um herbergi, sem eldfim efni eru geymd í.

4. Ef eldstæði eru nær trévegg en 0.21 metra, skal setja minnst 0.12 metra þykkann

83

11. júní

- vegg úr steini eða steypu í staðinn fyrir trévegginn, á ekki minna svæði en svo, að hvergi sé skemmra en 0.21 metrar frá eldstæði að timbri.
5. Eldavélar má setja á trégólf, ef að minnsta kosti 0.11 metrar eru frá gólfi upp að botni á eldavél og á milli séu tvö lög af tígulsteini, hlöðnum í binding og steinlím eða steypugólf, jafnþykkt, eða að gólfið sé þakið járnþynnum eða öðru eldtraustu efni.
 6. Ofnar skulu standa á múruðum eða steiptum fæti, eða á járnfæti, sem annaðhvort er opinn eða fylltur múr eða steypu. Sé rist í botni ofnsins, skal öskuskúffa vera í fætinum, og skal þá undir skúffunni vera járnþynna, er fyllir út í holið minnst 5 millimetra frá gólfi.
 7. Þar, sem ofnar eða eldavélar standa á trégólfi, skal gólfið fram undan eldstæðum þakið eldtraustu efni, járnþynnu eða öðru ekki lakara. Skal járnþynnann eða það, sem notað er í hennar stað, ná að minnsta kosti 0.32 metra fram á gólfið fram fyrir ofninn eða eldavélina, til hliðar og aftur fyrir, nema veggir séu nær.
 8. Í herbergjum, sem ætluð eru fyrir katla til miðstöðvarhitunar, skulu gólf, loft og veggir gerðir úr steini eða steypu. Þó má leyfa tréloft með steinlímshúð að neðan. Ketillinn skal standa á grunnmúr eða járnbentu steingólfi, sem hvílir á traustum steinveggjum. Ef um mjög litla miðstöðvarkatla er að ræða, getur byggingarnefnd leyft, að þeir séu í herbergi með gólfi, veggjum og lofti úr tré, en ætíð skal svo um búið að byggingarnefnd telji öruggt fyrir eldshættu frá miðstöðvarkatlinum.
 9. Reykpiður mega aldrei liggja út úr útvegg, en skulu ætíð ganga í reykháfinn. Eigi má reykpiðan, á leið út í reykháf, liggja gegnum annað herbergi á lengra svæði en 4.00 metrum, og er þá bilið talið frá ofni að reykháfi. Skal pípan þá ætíð vera úr steypujárni. Reykpiða má eigi vera nær tré en 0.21 metra. Ef hún liggur gegnum tré vegg eða þak, skal múrað kringum hana, svo að ytri hlið hennar verði eigi nær tré en 0.21 metra.

Ef hné er á reykpiðu, skal það vera með spjaldi, sem hægt er að taka af til að hreinsa pípuana.

Íbúðarherbergi.

32. gr.

Íbúðarherbergi og herbergi, sem dvalið er í mikinn hluta dags, skulu fullnægja eftirfarandi skilyrðum:

1. Útveggir á herbergjum skulu svo gerðir, að þeir veiti nægilega vernd gegn kulda og raka.
2. Lofthæð skal vera minnst 2.50 metrar. Þó getur byggingarnefnd leyft, ef sérstakar ástæður koma til greina, alt að 0.20 metra minni lofthæð. Ef loftbitar eru sýnilegir, skal lofthæð mæld upp að neðri brún þeirra.
Í gömlum húsum má leyfa minni hæð, sömuleiðis í þakherbergjum. Þó má hæðin aldrei minni vera en 2.15 metrar.
3. Ef herbergi er undir súð, verður að minnsta kosti helmingur af gólfleti þess, og aldrei minna en 6 fermetrar, að hafa lofthæð 2.50 metra. Byggingarnefnd getur þó veitt sömu undanþágu, sem um getur í 2. lið.
4. Ekkert herbergi má mjórra vera en 1.70 metrar, og gólfplöturinn minnst 6 fermetrar.
5. Á hverju herbergi skal vera gluggi, er veit út að götu eða opnum garði. Ljós-mál glugga má minnst vera $\frac{1}{12}$ af gólfletinum, og skal vera hægt að opna hann.
6. Byggingarnefnd getur leyft að hafa eingöngu ofanljós, ef ekki er hægt að koma

glugga fyrir á herbergi á annan hátt, og skal glugginn þá vera svo gerður, að hæglega megi opna hann.

83
11. júní

Kjallaraíbúð.

33. gr.

1. Kjallara má ekki nota til íbúðar nema byggingarnefnd leyfi og gluggar viti út að götu eða opnum garði. Ekki má nota herbergi til íbúðar, sem aðeins hefur glugga móti norðri, nema það sé hluti af íbúð, sem hefur glugga móti öðrum áttum og nýtur nokkurrar sólar.
2. Lofthæð herbergja skal eigi minni vera en 2.30 metrar, og í minnsta lagi helm-ingur af rúmmáli hvers herbergis skal vera ofanjarðar. Þó má byggingarnefnd leyfa, að einstök íbúðarherbergi í kjallara hafi aðeins 2.20 metra lofthæð, ef þau fylgja íbúð á öðrum hæðum í húsinu, ná ekki lengra en 1.00 metra niður í jörðu og eru ekki minna en 9 fermetrar að flatarmáli.
3. Glerflötur glugga ofanjarðar sé eigi minni en nemi $\frac{1}{2}$ af gólfleti herbergis.
4. Gólfíð skal gert úr steinsteypu eða öðru álíka vatnsheldu efni, og sé trégólf þar ofan á, eða annað gólf ekki lakara.
5. Gólfíð sé það hátt, að auðvelt sé að þurrka jarðveginn undir því með fráræsi, eftir fyrirmælum byggingarnefndar, svo að jarðvatn nái aldrei upp að gólfi.
6. Veggir skal verja raka á þann hátt, er byggingarnefnd mælir fyrir um. Hvert íbúðarherbergi skal vera hægt að hita.

Herbergi, sem notuð eru um stundarsakir.

34. gr.

Þvottahús, forstofur, búr, baðherbergi og snyrtiklefar skulu hafa nægilegt ljós og birtu og vera varin gegn raka. Ekki má leyfa þvottahús með glugga að götu, nema byggingarnefnd telji, að ekki stafi mikil óþægindi af vatnsgufu frá því fyrir þá, sem um götuna fara. Í þvottahúsum skal vera þétt steypugólf. Þó getur byggingar-nefnd veitt undanþágu frá því, ef nauðsyn þykir.

Hæfilega mörg salerni skulu fylgja hverju húsi, og skal gólfhlötur þeirra eigi minni en 0.80×0.70 metrar.

Veggir steinhúsa.

35. gr.

1. Veggir steinhúsa séu hlaðnir úr settu og höggnu grjóti, lögðu í steinlím, eða gerðir úr steinsteypu. Steinsteypuveggir í íbúðarhúsum ofan kjallara og einnig í kjöllurum, sem ætlaðir eru til íbúðar, skulu gerðir úr vandaðri steypu og ekki veikari að blöndu en $1:3\frac{1}{2}:6$ (þ. e. 1 hluti sements móti $3\frac{1}{2}$ hlutum sands og 6 hlutum grjótmulnings eða malar eða hvors tveggja). Undirstöður má gera úr steypu $1:4:8$. Járnbent steypa sé $1:2:3$.

Ef notuð er önnur gerð steypu en fyrr er sagt, t. d. holsteinar, skal bygg-ingarnefnd leita sér upplýsinga hjá húsameistara ríkisins um gerð þeirra og notagildi áður en hún samþykkir að hús séu byggð úr þeim.

Drýgja má steypu í undirstöðum, kjöllurum og húsum, sem ekki eru hærri en 1 hæð auk kjallara, með hreinu, sterku grjóti, hrjúfu eða brotnu (hraungrjót má því aðeins nota, að það sé sæmilega sterkt). Þó má enginn steinn vera stærri en nemi allt að helmingi veggþykktar. Ekki skulu steinar þéttari en svo, að auðvelt sé að þjappa steypunni á milli þeirra svo holulaus verði. Alls staðar

83
11. júní

skal vera smágerð steypa á milli steinanna, og að öðru leyti svo sterk, sem fyrr segir.

Grafa skal fyrir undirstöðum allra burðarveggja niður á nægilega fastan botn, og aldrei minna en 1.25 m niður fyrir lægsta jarðveg við húsið fullgert. nema föst klöpp sé ofar.

Öll steypuefni séu sterk, hrein, ófúin og að öllu óskemmd, laus við mold og lífræn efni. Grjótmulningur og steypumöl sé ekki stórgerðari en svo, að stærstu molarnir fari greiðlega gegnum 6 sentímetra viðan hring.

2. Þykkt útveggja, sem gerðir eru úr ekki veikari steypublöndu en 1:3½:6, skal vera sem hér segir:

- a. Þykkt hliðarveggja þeirra eða útveggja, sem eru burðarveggir í vanalegum íbúðarhúsum með lofti og gólfi úr járnbentri steinsteypu, skulu í einlyftum húsum eða á efstu hæð vera 0.22 metrar á þykkt, á næstu hæð fyrir neðan 0.25 metrar og næstu hæð þar fyrir neðan (í kjallara) 0.32 metrar á þykkt. Ef gólf eru úr timbri, skulu veggþykktir vera 0.24, 0.30 og 0.34 metrar.

Ef húsið er portbyggt, skal portið hafa sömu þykkt og veggurinn á næstu hæð fyrir neðan, ef hæð þess fer ekki fram úr 0.70 metrum. Sé portið hærra, skal það gert með veggþykkt sem full hæð væri.

Ef byggingarnefnd telur, að svo langt sé milli burðarveggja eða þverveggja úr sama efni, að ekki fáist nægur bindingur í húsið, getur hún krafizt þess, að burðarveggir séu gerðir svo traustir, sem hún álitur með þurfa.

Ef um hús er að ræða með mjög stórum herbergjum eða sölum, t. d. samkomuhús, verzlunarhús o. þ. h., eða ef vegg hæð fer fram úr 3.00 metrum af gólfi á gólf, getur byggingarnefnd krafizt, að styrkleiki allra burðarveggja sé ákveðinn af sérfróðum manni.

- b. Gaflveggir, sem járnbent steypugólf hvíla á, og á eru glugga- eða dyraop, skulu hafa sömu þykkt og burðarveggir, og reiknast þá allur veggurinn fyrir ofan efsta gólf (hér með talið risið) með sömu þykkt og efsta hæð. Gaflveggir, sem aðeins bera sinn eigin þunga (ef loft eru úr tré), mega vera 0.21 metra þykkir á öllum hæðum, nema í kjallara. Þar skulu þeir ekki þynnri vera en 0.32 metrar.

- c. Byggingarnefnd getur leyft aðra þykkt útveggja en hér segir, t. d. ef járn er í steypunni eða veggir tvöfaldir. Einnig getur byggingarnefnd krafizt, að veggþykktin sé önnur en fyrr er sagt, ef um holstein er að ræða.

Byggingarnefnd getur leyft þynnri útveggi en fyrr er sagt, ef um mjög stutt haf er að ræða, t. d. í stigaskútum, og veggirnir bera aðeins sinn eigin þunga.

Í smáskútum (skúrum) og geymsluhúsum má nota þynnri vegg en fyrr er sagt. Þó verður byggingarnefnd að ganga úr skugga um, að engin hætta geti stafað af.

Undir gluggum en ofan gólfs mega veggir vera 0.19 metra þykkir, þó þeir séu þykkir milli glugga. Í kjallara skal þrep undir gluggum aldrei þynnra vera en 0.26 metrar.

3. a. Burðarveggir innanhúss séu á þykkt í efstu hæð 0.16 metrar og þar fyrir neðan aukist þykkt veggjarins við hverja hæð um 3 sentímetra. Byggingarnefnd getur veitt leyfi til að hafa þynnri burðarveggi, ef um mjög litil hús er að ræða, eða ef tveir burðarveggir eru samhliða og bilið á milli þeirra er mjög stutt, t. d. göng. Þó má enginn burðarveggur þynnri vera en 0.14 metrar.

Ef burðarveggir hafa, að dómi byggingarnefndar, ónógan stuðning af þverveggjum, eða á þeim eru stórar dyr með mjóum millibilum, getur bygg-

- ingarnefnd krafizt, að veggþykktin sé aukin eða styrkleiki veggjarins aukinn á annan hátt, sem henni þykir nauðsyn til.
- b. Innri veggir úr steini eða steypu, sem hvorki eru burðarveggir né stigar hvíla á, skulu ekki vera minni en 0.12 metra þykkir. Sé hafið stutt, má þykktin þó vera allt að 0.08 metrar.
 - c. Veggir þeir, sem stein- eða steypustigar eru festir í, þannig að veggirnir bera stigann, skulu í efstu stigahæð eigi þynnri vera en 0.18 metrar, og við hverja hæð þar fyrir neðan aukist þykkt veggjarins um 3 sentimetra. Stigahúsveggir, sem liggja að tréstiga, skulu eigi þynnri vera en sagt er í þessum lið.
 - d. Ekki má skerða þykkt veggjar, sem um getur í a-, b- og c-lið á þann hátt að leggja í þá áframhaldandi vegglægjur. Þó er leyfilegt að setja þaklægjur („múrlektur“) undir þverbita í þaki.
 - e. Samanlögð breidd glugga og dyratófta má ekki vera meiri en helmingur af allri lengd veggjarins. Byggingarnefnd getur þó veitt undanþágu frá þessu, ef veggir eru járnbentir. Enginn veggstöpull má mjórri vera en $\frac{1}{4}$ af samantlagðri breidd beggja tóftanna báðum megin við hann, né á neinn veg þynnri en samsvari $\frac{1}{4}$ af hæð hans, nema í honum sé járnendingur, eða á annan hátt gerður með þeim styrkleika, sem byggingarnefnd er kunnugt um að sé nauðsynlegur.
4. Byggingarnefnd getur fyrirskipað meiri veggþykkt en fyrr er ákveðið, þar sem gerðar eru stórar veggbrúnir, eða annað það, sem eykur áreynslu á veggina eða rýrir styrkleik þeirra. Ef þykkt veggjar er aukin á einhverri hæð, skal hún einnig aukin þar fyrir neðan, eftir því sem byggingarnefnd telur þurfa. Byggingarnefnd getur ákveðið, að veggir úr járnbentri steinsteypu eða steypu, sem er sterkari og þéttari en hér hefur verið miðað við, megi vera þynnri en ákveðið er í þessari grein, ef járngrindin og gerð veggjarins að öðru leyti er eftir útreikningum og uppdráttum sérfróðs manns og byggingarnefnd telur vegginn fulltraustan.
 5. Veggir hlaðnir úr höggnum grásteini, tígulsteini eða öðrum steini, skulu gerðir með sama styrkleik og hér er sagt um steypuveggi. Byggingarnefnd dæmir um, hvort þeirri kröfu sé fullnægt.
 6. Útveggi úr steini eða steypu skal slétta utan með sementshúð ofan jarðar. Þó nægir að burstaveggi utan með sementsblöndu, ef byggingarnefnd samþykkir.
 7. Innan við alla einfalda útveggi íbúðarherbergja, sem steypfir eru eða hlaðnir úr grásteini, steiptum steini eða holsteini, skal setja innri skjólvegg úr steini eða steypu með tróði á milli, eða úr timbri, korki eða öðru ekki lakara efni, sem byggingarnefnd tekur gilt.
 8. Ekki má múra eða steypa húsveggi, undirstöður eða gólf, ef frost er 2° C. eða meira.
 9. Alla múraða og steypa veggir skal verja gegn jarðraka með því að leggja í þá vatnsheld rakavarnarlög úr efni, sem byggingarnefnd tekur gilt. Í kjallaragólf eða neðsta gólf á húsi, sem er kjallaralaust, skal og leggja slíkt rakavarnarlag.

Rakavarnarlög í veggir skal leggja þannig:

 - a. Í alla veggir, sem ekki liggja að kjallara, 8—12 cm fyrir ofan jarðvegshæð, en þó neðan neðsta gólfs í húsi.
 - b. Í alla kjallaraveggi í hæð við rakavarnarlagið í kjallaragólfi.
 - c. Í alla kjallaraveggi, sem liggja að jörð, tvö lög, eins og tilgreint er í a- og b-lið.
 10. Alla kjallaraveggi, sem liggja að jörð, skal verja gegn jarðraka á milli rakavarnalaga (sbr. 9. lið c.) á þann hátt, sem byggingarfulltrúi samþykkir.
 11. Í stað þeirra rakavarna, sem nefndar eru í 9. lið þessarar greinar, má steypa veggir og gólf að öllu leyti úr vatnsheldri steinsteypu.

- 83 12. Þar, sem ekki er kjallari undir húsi, skal taka lífræn efni úr grunnstæðinu og þekja síðan með 8 cm þykku lagi úr steinsteypu, ekki lakari en 1:4:8, og sé milli-bilið milli þess og neðsta gólfs loftræst.
11. júní Sé gólf steypt á uppfylltan jarðveg, má sleppa nefndu lagi.

Steypuloft og steypustigar.

36. gr.

Byggingarnefnd getur því aðeins leyft að gera loft og stiga úr steypu, að sérfróð-ur maður hafi gert áætlun um styrkleika þeirra. Þó getur byggingarnefnd veitt undan-þágu frá þessu, ef um mjög lítið gólf er að ræða. Maður sá, er vinnur að verkinu, skal að dómi byggingarnefndar vera hæfur til þess.

Veggir timburhúsa.

37. gr.

1. Undirstöður og útveggir í kjallara timurhúsa skulu að þykkt vera ekki undir 0.24 metrum, en burðarveggir innanhúss ekki undir 0.20 metrum. Ef um stærri hús er að ræða, getur byggingarnefnd aukið þykkt veggjanna frá því, sem fyrr um getur, ef henni þykir nauðsyn til.
2. Timbur, sem notað er til húsabygginga, skal vera vandað og óskemmt.
 - a. Í timurhúsum, þar sem lofthæð er allt að 3.00 metrum og herbergisdýpt allt að 4.50 metrum, mega stafir í útveggjum á efsta lofti og efri hæð eigi vera grennri en 10×10 sentimetrar ($4 \times 4''$), á neðri hæð 10×13 sentimetrar ($4 \times 5''$) og hornstafir 13×13 sentimetrar ($5 \times 5''$). Sé hæðin meiri, eða allt að 4.00 metrum, og herbergja dýpt allt að 5.50 metrum, skal þykkt stafanna út og inn aukin að minnsta kosti um $2\frac{1}{2}$ sentimetra ($1''$). Í stærri húsum ákveður byggingarnefnd gildleika stafanna.

Byggingarnefnd getur veitt leyfi til að hafa annan gildleika á stöfum en fyrr er sagt, ef hún álitur, að styrkleikinn verði nægur.

Stafir skulu ekki vera strjálli en svo, að í minnsta lagi komi einn stafur á hverja 1.25 metra að meðaltali í lengd veggjarins, og hvergi má vera lengra á milli þeirra en 1.60 metrar, nema byggingarnefnd leyfi sérstaklega.

Milli allra stafa skulu vera skorður („lausholt“) og í hverjum vegg eigi minni en tvær spyrnur („skáskífur“). Spyrnur skulu ekki mynda minna horn en 30° við lóðrétta línu. Skorður skulu ekki vera grennri en stafir.

Í útveggjum þeim, sem bita bera, skal undir bitaendum liggja aurstokkur á grunni, ekki grennri en stafir eru í veggjum. Byggingarnefnd getur þó leyft, að aurstokkur sé ekki gildari en 13×13 sentimetrar ($5 \times 5''$), þó að stafir í veggjum séu gildari.

Ofan á bitaendana komi staflægjur („undirstokkar“), jafnbreiðar stöfum og eigi þynnri en $6\frac{1}{2}$ sentimetri ($2\frac{1}{2}''$). Niður undan stöfum skal fella tré á milli aurstokks og undirstokks.

Ofan á stafi skal fella syllur, á hvorugan veg grennri en stafir eru út og inn, sem undir þeim standa.

Stafi skal festa saman um hæðamót, og á neðri hæð við aurstokk með sterkum járnklóm og reknagla í staflægjur og aurstokk.

Aurstokkur skal festur með járnnum í undirstöður, eða að öðrum kosti vera vel múrað upp með honum.

- b. Utan á grind íbúðarhúsa skal koma þil úr borðum $2\frac{1}{2}$ sentimetra ($1''$) þykkum, og skal negla þau vandlega á alla viði grindarinnar.

Utan á þil skal settur pappi og síðan bárujárn eða annað efni ekki lakara, er byggingarnefnd samþykkir. Milli járns og pappa komi $1\frac{1}{2}$ sentimetra ($\frac{1}{2}$ ") 83
 11. júní þykkir listar. Bárujárn á veggjum má ekki þynnra vera en 26 B. W. G. Þó má hafa þil í stað bárujárns á veggjum, ef húsin standa sérstæð og að dómi byggingarnefndar engin eldhætta stafar af þeim. Þar, sem pappi er settur utan á grind undir þiljur, þarf eigi lista.

Innan á grind skal settur pappi og þil, ekki þynnra en 2 sentimetrar ($\frac{3}{4}$ "), eða annað lag ekki lakara.

- c. Grind burðarveggja innanhúss skal gera úr viðum eigi grennri en 10×10 sentimetra (4×4 ") á neðri hæð, og 8×10 sentimetra (3×4 ") þar fyrir ofan. Í smærri húsum má þó nota grennri viði, ef byggingarnefnd álitur, að styrkleikinn sé nógur. Byggingarnefnd getur krafizt gildari viði, ef um stór hús er að ræða og henni þykir ástæða til.

Að öðru leyti gilda sömu ákvæði sem um útveggi að því er snertir staf-lægjur, stafi, skorður og spyrnur.

- d. Aðrir timburveggir mega ekki, ef þeir eru á milli íbúðarherbergja, vera lakari að gerð en svo, að þil úr borðum 2 sentimetra ($\frac{3}{4}$ ") þykkum, eða annað lag ekki lakara, sé hvoru megin, og 3.2 sentimetra ($1\frac{1}{4}$ ") þykkir renningar á milli. Jafnvænir skulu veggir vera, sem stigar liggja upp að, nema byggingarnefnd telji þörf á meiri styrkleik. Veggi, sem tveir stigar liggja að, skal gera jafnvæna burðarveggjum (sbr. lið c.).
- e. Í útihúsum og skútum, sem eru aðeins ein hæð, má gera grind úr plönkum („battungum“).
- f. Í timburveggjum sé samanlögð breidd glugga og dyraopa, mæld á milli stafa, ekki meira en hálf lengd veggjar, nema byggingarnefnd veiti sérstakt leyfi til.
- g. Nota má máttarviði með öðrum gildleika en til er tekið í þessari grein, ef samur er styrkleikinn eða meiri.

Fjarlægð húsa frá nágrannalóð.

38. gr.

Ekkert steinhús má vera nær nágrannalóð en 3,15 metra, nema eldvarnarveggur snúi að lóðinni (sbr. 22. gr.). Timburhús án eldvarnarveggs má eigi vera nær nágrannalóð en helmingur af hæsta vegg, er að nágranna veit, þó eigi nær en 5.00 metra. Byggingarnefnd getur veitt ivilnanir niður í 4.00 metra, ef sérstakar ástæður mæla með því.

Stærð timburhúsa.

39. gr.

Ekkert timburhús má stærra vera en 150 fermetrar að flatarmáli, að meðtöldum tilheyrandi útihúsum, og aldrei mega fleiri timburhús vera sambyggð en svo, að flatarmál þeirra fari ekki fram úr 350 fermetrum. Þó getur hreppsnefnd fært bæði þessi hámark niður.

Skemmur og vörugeymsluhús.

40. gr.

Skemmur og vörugeymsluhús eru engum ákvæðum bundin um tölu hæða, og þurfa þær ekki hærri að vera en 2.00 metrar. Þó má veggghæð, mæld upp að skurðar-

83 línu þaks og veggjar, ekki vera yfir 8.00 metra. Ef geymd eru eldfim efni í skemmu 11. júní eða vörugeymsluhúsi úr tré, skulu þau vera í sérstöku herbergi með eldtraustum veggjum, gólfi og lofti.

Glugga- og dyraumgerð.

41. gr.

Glugga- og dyraumgerð skal að jafnaði vera gerð úr plönkum, ekki þynnri en 5 sentimetra (2"). Þeir skulu í steypuveggjum roðnir karbólini, eða öðru efni ekki lakara, á þá hlið, er veit að steini eða steypu. Með þeim skal, í útveggjum, sérstaklega í steinhúsum, troða vandlega hampi, eða öðru ekki lakara efni, hæði að utan og innan.

Viðhald húsa.

42. gr.

Byggingarnefnd getur krafizt þess, að húsum sé haldið sæmilega við, svo cigi verði þau til lýta fyrir bæinn eða umhverfi þeirra.

Um byggingaraðferðir og efni, sem ekki er tilgreint í samþykkt þessari.

43. gr.

Ef nota skal byggingaraðferð eða byggingarefni, sem ekki er tilgreint í samþykkt þessari, ber umsækjanda að geta þess, er hann sækir um byggingarleyfi. Einnig skal hann skyldur til að gefa þær upplýsingar þessu viðvirkjandi, sem byggingarnefnd álitur nauðsynlegar.

Byggingarnefnd getur á kostnað umsækjanda látið gera þá rannsókn á byggingarefni, sem hún álitur nauðsynlega, til að ganga úr skugga um, að aðferð og efni fullnægi þeim kröfum, sem gerðar eru í samþykkt þessari.

Hús þar sem farið er með eldfim efni.

44. gr.

Öll hús, þar sem unnið er að einhverju, sem sérstök eldhætta stafar af, skulu gerð úr steini eða steypu, nema þau séu svo langt frá öðrum húsum, að engin eldhætta stafi frá þeim fyrir nágranna. Þá getur byggingarnefnd leyft, að þau séu úr timbri.

Allir yeggir í smiðjum skulu vera úr eldtraustu efni, að minnsta kosti 1.00 metra frá gólfi; enn fremur skal gólfið vera úr eldtraustu efni.

Í smíðahúsum trésmíða má aðeins setja lokuð eldstæði. Utan um þau skal setja járnkassa, sem nær minnst 0.20 metra til allra hliða út fyrir eldstæðið og er á hæð 0.30 metra frá gólfi. Loft og veggir slíkra húsa skal vera úr eldtraustu efni, eða ef það er úr timbri, þá klætt innan með járnþynnum á listum eða öðru efni jafn eldtraustu.

Flatarmál byggðrar lóðar og fjarlægð frá lóðarmörkum.

45. gr.

Þegar mældur er flötur byggðrar lóðar, skulu veggsvallir og önnur framskot talin með, ef þau eru með þaki og undirstöður ná frá jörðu. Fjarlægð frá lóðarmörkum mælist ætíð frá þeim hluta hússins, sem nær lengst út.

Verkpallar o. fl.

83

11. júní

46. gr.

Verkpallar, útbúnaður allur og tæki við húsasmiði og mannvirki, skal traust og í góðu lagi, svo ekki valdi slysum eða tjóni. Byggingarfulltrúa er heimilt að gera um þetta þær ráðstafanir, er duga mega, á kostnað eiganda, ef nauðsyn þykir, eða stöðva verkið að öðrum kosti, þar til bót er á ráðin.

III. KAFLI

Byggingarleyfi. Framkvæmd verksins. Eftirlit.

47. gr.

1. Áður en byrjað er á húsi eða öðru mannvirki, sem samþykkt þessi nær til, skal senda skriflega beiðni um það til byggingarnefndar og fá samþykki hennar til að framkvæma verkið.

Ekki má rífa hús, nema skrifleg tilkynning um það sé send til byggingarnefndar.

Umsækjandi má ekki byrja á verkinu fyrr en hann hefur fengið tilkynningu frá byggingarnefnd að leyfið sé veitt.

2. Beiðninni skal fylgja nákvæm lýsing af öllu því, sem nauðsynlegt er til sönnunar því, að verkið sé samkvæmt byggingarsamþykkt. Þar að auki skal fylgja í tveim eintökum:

- a. Lóðaruppdráttur eftir mælikvarða að minnsta kosti 1:500, með árituðum stærðarhlutföllum. Skal á honum sýna mannvirki þau, er reisa skal, ásamt þeim er fyrir kunna að vera á lóðinni, enn fremur afstöðu gagnvart götum, er að liggja, og nágrönnum. Flatarmál lóðar og mannvirkja skal ritað á uppdráttinn.

- b. Uppdrættir eftir mælikvarða að minnsta kosti 1:100, með árituðum stærðarmálum, og skulu þeir svo greinilegir, að glögglega megi af þeim sjá alla gerð, stærð og lögum mannvirkis þess, er um ræðir, og til hvers herbergi eru notuð, þegar um hús er að ræða. Þó má gera uppdrætti í mælikvarða 1:200 sé um stórar en einfaldar byggingar að ræða. Uppdrættir skulu gerðir á haldgóðan pappír. Skal stærð þeirra vera 40×60 cm eða 60×80 cm, og sé á hverjum uppdrætti afmarkaður 7×10 cm reitur til áritunar fyrir byggingarnefnd, og dreginn mælikvarði.

Við breytingu á eldra húsi skulu uppdrættir og lýsing glögglega sýna hlutfallið bæði fyrir og eftir breytinguna.

Sýna skal á húsuppdráttum þykkt allra burðarveggja og gildleik máttarviða.

- c. Áður en leyft er að byggja hús í sambyggðri húsaröð, getur byggingarnefnd krafizt, að gerður sé lauslegur uppdráttur af hliðum allra sambyggðu húsa, á kostnað lóðaeigenda.
- d. Þá hluta húsa eða mannvirkja, sem að gerð eru frábrugðin almennri venju, eða verða að vera það sökum áreynslu eða annarra orsaka, skal sýna á uppdráttum, ef byggingarnefnd óskar, og eftir mælikvarða að minnsta kosti 1:20. Skal glögg lýsing fylgja og styrkleikaútreikningur látinn í té, ef þess er krafizt.
- e. Lýsing á lóðinni og ásigkomulagi grundvallar. Ef um nýtt hús er að ræða eða gagngerða breytingu á eldra húsi, skal sýna, hvernig ætlast er til, að

83
11. júní

séð verði fyrir afrennsli frá húsi og lóð og vegi að húsinu, ef það stendur ekki við götu.

3. Tilkynna ber nágranna, ef mannvirki það, sem reisa skal, snertir hagsmuni hans. Ber yfirlýsing í þessa átt að fylgja umsókninni og tekið fram, hverja nágranna-eign sé átt við.
4. Á alla uppdrætti skal draga mælikvarða uppdráttarins í metramáli svo og sýna hæð á neðsta gólfi, miðað við götuhæð, og jarðhæð ef húsið stendur ekki í götulinu. Allir uppdrættir skulu undirskrifaðir af þeim, sem gerði þá. Sá, sem verkið er unnið fyrir, ber ábyrgð á, að það verði gert samkvæmt byggingarsamþykkt og eins og uppdrættir sýna.
5. Eftir að byggingarfulltrúinn hefur kynnt sér umsóknina, leggur hann málið fyrir byggingarnefnd ásamt umsögn sinni. Ef fleiri nefndum ber að fjalla um málið, skal byggingarfulltrúi fyrst leggja málið fyrir þær nefndir. Þegar byggingarnefnd hefur gert tillögu sína, skal málið lagt fyrir hreppsnefnd, sem veitir byggingarleyfið, sbr. þó 3. gr.

Byggingarnefnd leggur annað eintak umsóknarskjalanna til geymslu í skjalasafn sitt, en endursendir umsækjanda hitt eintakið með árituðum úrskurðum, að jafnaði innan hálfsmánaðar frá fyrsta fundi byggingarnefndar eftir að umsókn var afhent henni. Sé synjað um leyfið eða breytingar gerðar að samþykktarskilyrði, skal greina ástæður þess.

Öll byggingarleyfi skulu veitt með því skilyrði, að umsjón verksins og ábyrgð sé í höndum manns, sem byggingarnefnd telur til þess hæfan fyrir kunnáttu sakir og áreiðanleika.

6. Ekki má í neinu vikja frá samþykktum uppdráttum nema fengið sé leyfi byggingarnefndar til þess.
7. Hið endursenda eintak af uppdráttum og lýsingu byggingar skal jafnan vera við hendina nothæft á vinnustaðnum meðan á smíðinni stendur. Byggingarfulltrúa, svo og einstökum mönnum úr byggingarnefnd, sé jafnan heimill aðgangur að uppdráttunum og byggingunni meðan hún er í smíðum.
8. Húseigandi skal tilkynna byggingarfulltrúa með tveggja daga fyrirvara:
 - a. hvenær byrjað verður á undirstöðum,
 - b. hvenær rakavarnalög verða lögð í vegg,
 - c. hvenær þak verður reist á steinhúsi eða grind í timburhúsi,
 - d. hvenær gólf verða lögð á bita eða járn í steypuloft.
9. Hreppsnefnd ákveður gjöld fyrir byggingarleyfi. Gjaldið rennur í sveitarsjóð.
10. Byggingarleyfi fellur úr gildi, ef ekki er farið að nota það innan eins árs.

Um byggingarleyfi, sem fer í bág við samþykkt þessa.

48. gr.

Nú veitir hreppsnefnd byggingarleyfi, en síðar kemur í ljós að mannvirkið fer í bága við samþykktina, þá getur byggingandi krafizt sanngjarnra skaðabóta úr sveitarsjóði, svo framarlega sem það, er fer í bága við samþykktina, hafi sést ljóslega í umsókn hans og á uppdráttum og sýnilegt sé, að hann hafi farið eftir beztu vitund, enda skal hann skyldur að breyta verkinu, svo það verði samþykkt og reglum samkvæmt.

Um leyfi til þess að flytja í ný hús.

49. gr.

Eigi má taka hús til afnota fyrr en fengið er vottorð byggingarfulltrúa að húsið fullnægi byggingarsamþykktinni.

Eftirlit með gömlum byggingum, forgörðum o. fl.

83

11. júní

50. gr.

Byggingarnefnd skal sjá um, að öll mannvirki, girðingar, auglýsingaspjöld („skilti“) og annað það, er henni ber að líta eftir, geti eigi valdið hættu og sé ekki til óþrýði. Byggingarfulltrúi hefur eftirlit þetta á hendi, en ef eigandi varrækir að fullnægja kröfum hans, getur hreppsnefnd látið lagfæra það, sem byggingarnefnd telur með þurfa, á kostnað eiganda.

Nú er íbúð eða einstök herbergi, sem ætluð eru til íbúðar, svo illa á sig komin, að þau, að áliti byggingarnefndar, séu óheilnæm eða eigi örugg til íbúðar, þá skal hún leita umsagnar héraðslæknis. Sé hann á sama máli og nefndin, getur hún krafizt þess, að eigandi lagi gallana innan ákveðins tíma. Verði hann eigi við þessu, getur hreppsnefnd eftir tillögum byggingarnefndar úrskurðað, að ekki megi búa í íbúðinni.

Ef ekki er unnt að flytja úr íbúðinni, vegna þess, að eigi er mögulegt að ná í aðra fyrir sémilegt verð, ber hreppsnefnd að sjá um, að útvega íbúð jafnskjótt og hægt er

Hús til annarra afnota en íbúðar.

51. gr.

1. Hús, sem ætluð eru til annarra afnota en íbúðar, svo sem t. d. verksmíðjur, vinnustofur, skólahús, íþróttahús, verzlunarhús og geymsluhús, eru háð þeim kröfum um styrkleika, gerð og afstöðu, sem byggingarnefndin gerir í hvert skipti, að svo miklu leyti, sem ákvæði þessarar samþykktar ná ekki til þeirra.
2. Sé hús ætlað til iðnaðar, eða einhvers verknaðar, sem hefur í för með sér óþrif eða óþef, skal hlýta ákvæðum heilbrigðissamþykktar og heilbrigðisnefndar um byggingu þess og frágang inni og úti.
3. Ef á einhvern hátt stafar eldhætta af verknaði, sem ætlast er til að hafa um hönd í húsi, skal fara eftir ákvæðum brunamálasamþykktar og brunamálanefndar. Á þetta einnig við skólahús og samkomuhús og í slíkum húsum skulu allar hurðir opnast út.
4. Vinnuskúra, sem aðeins eru notaðir meðan á byggingu húss stendur, má byggingarfulltrúi leyfa með þeirri gerð, sem honum finnst hæfa í hvert sinn.
5. Gripahús, fjárhús og fuglahús má hvergi gera í íbúðarhúsahverfum og ekki fyrir né haugstæði, en þar sem slík mannvirki eru leyfð, skulu þau fullnægja ákvæðum heilbrigðissamþykktar og kröfum heilbrigðisnefndar.
6. Ef slík mannvirki, sem nú voru nefnd, eru fyrir og til óþæginda fyrir vegfar- endur, eða íbúa í grennd við þau, getur hreppsnefnd, eftir tillögu byggingar- nefndar, krafizt endurbóta á þeim, eða niðurrifs, en þá gegn endurgjaldi eftir mati, ef ekki næst samkomulag.

Óþrif.

52. gr.

1. Sé ætlast til að framkvæma gagngerða breytingu á húsi, eða endurbæta það að verulegu leyti, og séu í því rottur eða mýs, eða önnur óþrifakvikindi (veggjalýs, kakkalakkar), skal húseigandi láta eyða þeim áður en byrjað er á verkinu.
2. Eigi að rífa gamalt hús, skal gæta sömu varúðarreglna áður en niðurrifsverkið er hafið, enda má ekkert hús rífa, nema áður sé tilkynnt byggingarfulltrúa á sérstök eyðublöð, sem hann lætur í té.

83

11. júní

IV. KAFLI

Sektarákvæði og breyting á samþykkt.

53. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum frá 50—500 krónur, og skal sekta bæði smíð og eiganda, er hlut eiga að máli. Sektirnar renna í sveitarsjóð. Auk þess skal eigandi á sinn kostnað rífa niður það, er fer í bág við ákvæði samþykktarinnar eða reglur þær, sem byggingarnefnd setur samkvæmt samþykktinni. Ella sé það rífið á hans kostnað. Sé um brot á 50. gr. að ræða eða verk, sem til þarf sérstakt leyfi byggingarnefndar, hafið án þess að leyfið sé fengið, skal lögreglustjóri, undir eins og brotið kemst til vitundar hans, banna að verkinu sé haldið áfram, fyrr en fengið er leyfi byggingarnefndar.

Með mál út af brotum á samþykkt þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

54. gr.

Til þess að breyting á samþykkt þessari geti öðlast gildi, þarf umræður hreppsnefndar á tveim fundum hennar, samþykki hreppsnefndar á breytingunni, og staðfestingu ráðuneytisins.

Samþykkt þessi, sem hreppsnefnd Sandvíkurhrepps hefur samið og samþykkt, er hér með staðfest samkvæmt lögum nr. 19 20. okt. 1905, sbr. lög nr. 55 27. júní 1921, til þess að öðlast þegar gildi, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 11. júní 1942.

F. h. r.

Vigfús Einarsson

Gunnl. E. Briem.

84

13. júní

A R Ð S K R Á

fyrir fiskræktarfélagið Hvítá.

Einarsnes	36	hlutir
Bóndhóll	21	—
Lækjarkot	14	—
Ölvaldsstaðir	21	—
Ferjubakki	21	—
Ferjukot	46	—
Sólheimatunga	3	—
Svignaskarð	9	—
Fróðhús	3	—
Gljúfurá	2.8	—
Litlu-Skógar	1.5	—
Stóru-Skógar	1.5	—
Tandrasel	1.5	—
Svarfhóll	3	—
Stafholt	11	—
Arnarholt	0.4	—
Haugar	0.6	—
Hlöðutún	0.6	—